

BRYD TAVSHEDEN OM UNGES FORBRUG AF STOFFER - MED HJÆLP FRA NETSTOF.DK

Rundt om i klasselokalerne på landets mange ungdomsuddannelser sidder unge, som har et forbrug af stoffer – og nogen med risiko for at droppe ud som følge heraf. Claus Frederiksen underviser til daglig på Køge Gymnasium og Hans Løkke på efterskolen Faxehus. Begge har de stået overfor elever i farezonen for at udvikle et problematisk forhold til stoffer.

Undervisere på ungdomsuddannelserne har længe manglet redskaber til at håndtere unge med et problematisk forhold til stoffer. Men en ting er at kunne håndtere problemet, når det viser sig, en anden er overhovedet at få synliggjort problematikken på skolerne. For de to undervisere har netstof.dk vist sig at være en øjenåbner og et kærkomment afsæt til at prikke hul på en dialog med de unge om emnet:

Hvordan taler du med dine elever om stoffer?

Claus Frederiksen: "Det gør vi desværre for lidt. Men måske er der også en opfattelse af på vores skole, at det her ikke er et problem, og derfor gør man måske ikke det store i forhold til at sætte ind. Jeg ved, at man på min skole er medlem af et rusmiddelnetværk med andre lokale aktører, og der er en vis form for samarbejde, men det er ikke mit indtryk, at det fylder meget."

Hans Løkke: "Vi diskuterer det jævnligt med de unge, ofte fordi de, som er i en forbrugs- eller misbrugssituation, selv vælger det som

emne. De skriver opgaver om svampe, hash og alkohol. Som regel er det et tegn på, at der er noget, de går og slås med. På den måde kommer emnet op."

Hvad gør I på skolen, hvis I opdager, at en ung tager stoffer?

Claus Frederiksen: "Det kommer an på situationen. Det er meget kontekstafhængig og afhænger også af, om man er klasselærer eller ej, og hvor berøringsangst man er. Jeg har i hvert fald i to tilfælde konfronteret elever med mistanke om alkohol, eller med om der blev indtaget noget andet. I det ene tilfælde viste det sig, at min formodning holdt stik. Der blev røget seriøst meget hash. Det kan være svært at spotte, nogle gange er der klassiske symptomer som manglende mental tilstedeværelse i timerne eller usammenhængende adfærd. Nogle gange kan det godt forveksles med generel ungdomssløvsind. Desværre har vi som lærere ikke altid tid og overskud til den slags. Man har nogle visioner, undervisning der skal planlægges, eller opgaver der skal rettes. Den slags ligger ikke inden for vores kerneydelse."

A young man with short, light brown hair is looking down and to the left. He is wearing a white polo shirt with a dark stripe on the collar. In the foreground, a woman's hand is visible, pointing towards the left. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting with large windows.

”

”Der burde jo være mere fokus på det her, fordi det kan have en betydning for, om unge trives eller ikke trives...”

Claus Frederiksen

Hans Løkke: "Jeg har i den grad oplevet unge, der eksperimenterer med stoffer. Vi smider dem ud lige med det samme. Altså, hvis der er spor af alkohol eller stoffer, så går de op og pakker deres ting. Det er nul-tolerance, men vi lytter naturligvis til elevens forklaring. Vi underretter altid forældrene, og hvis vi mener, der er grund til bekymring, underretter vi kommunen. Men der er ingen kære mor."

Den kontante afregning, hvis en elev bliver afsløret i at indtage rusmidler, findes på mange efterskoler. På gymnasierne er det præmisser som tid og ressourcer, der sætter en stopper for at arbejde med problematikkerne. Alligevel ser Hans Løkke og Claus Frederiksen en mulighed for at bringe netstof.dk ind i undervisningen, Claus Frederiksen i samfundsfag og psykologi og Hans Løkke i sin danskundervisning.

Hvordan kan du bruge netstof.dk i din undervisning?

Hans Løkke: "De unge kan bruge netstof.dk til at få information og som en let adgang til at forholde sig til sit eget forbrug. Jeg vil præsentere mit danskhold for netstof.dk og bede dem om at være kritiske i forhold til, hvad de ser og læser. De kommer til at arbejde med netstof.dk i nogle grupper, og så bliver det en del af vores pensum til afgangsprøven."

Claus Frederiksen: "Hvad er det, der får folk til at tage stoffer, og hvilke konsekvenser kan det have for det enkelte individ eller for pårørende, og hvordan kan man komme ud af et misbrug - der er en dejlig ærlighed i mange af de unges spørgsmål og svar på netstof.dk. Det er spørgsmål, som kan lægge op til samtalebaseret undervisning om, hvad man eksempelvis gør som pårørende, hvis man oplever en person tæt på have et misbrug. Eller hvad gør vi som lærere - hvordan handler og navigerer vi inden for det her. Vi kan bygge opgaver op omkring artiklerne, for

"Vi vil faktisk rigtig gerne arbejde med en form for tolerance, så vi kan hjælpe nogle af de her elevgrupper."

Hans Løkke

mange gange er der jo et tidspres for os lærere i forhold til at forberede vores undervisning, og her kan vi bruge de allerede stillede spørgsmål og dilemmaer, som gør det nemt for os at inddrage det i undervisningen."

Hvad virker på netstof.dk?

Hans Løkke: "Ung-til-ung er den eneste rigtige tilgang. Hvis vi (voksne) diskuterer emnet med de unge på et moralsk niveau eller er bedrevidende, så lukker døren, og så stopper snakken lige nøjagtig der. Men ved at give eleverne linket til netstof.dk, kan de selv gå videre med det, og som lærer kan jeg forholde mig coachende til deres anmeldelse af siden og eksempelvis spørge 'har I set, der også er en vidensbank?' Som lærer skal man virkelig være varsom og holde sig på sidenlinjen, for ellers får man den der opposition lige med det samme. Det er det vanskelige, når man arbejder med emnet - de er virkelig parate til at hæve paraderne."

Claus Frederiksen: "Jeg tror ikke på, at mine elever ville indrømme et misbrug i en klasse. De ville sikkert gerne fortælle, hvis de har prøvet at ryge hash, men at sige at de har et misbrug, det tror jeg ikke, de ville. Og de ville

aldrig indrømme, at de har taget kokain eller MDMA eller noget andet. At de kan spejle sig i andre unges problemer på netstof.dk, vil jeg da skyde på, kan skabe adfærdsændringer for nogen.”

Hvordan kan I blive bedre til at arbejde med emnet på din arbejdsplads?

Hans Løkke: ”Vi diskuterer faktisk i de her år, om vi igen skal lempe på vores grænser altså begynde at arbejde med det i systemet i en eller anden form, men vi er skide bange for at gøre det. Vi vil faktisk rigtig gerne arbejde med en form for tolerance, så vi kan hjælpe nogle af de her elevgrupper. Jeg er selv fortaler for, at vi skal lempe lidt på det, da jeg synes, vi moralsk har en forpligtelse. Men vi er berøringsangste med den historik, vi har.”

Og den historik, Hans Løkke taler om, er en periode på Faxehus, hvor man forsøgte at

håndtere stofproblemer indenfor murene. Det løb af sporet og resulterede i, at Faxehus mistede et stort antal elever og nær var endt med, at skolen måtte dreje nøglen. En nul-tolerance politik har efterfølgende vendt billedet til det bedre. Alligevel synes Hans Løkke, tiden igen er inde til røre lidt ved emnet.

Claus Frederiksen: ”Misbrugskulturen er ikke en del af de fag, vi underviser i, eller hvad vi skal nå i forhold til vores bekendtgørelse. Men der burde jo være mere fokus på det her, fordi det kan have en betydning for, om unge trives eller ikke trives, får en uddannelse eller ikke får en uddannelse eller får et lorteliv eller ikke får et lorteliv. Man burde investere noget mere tid i det. Gymnasier er jo sat i verden for blandt andet at ruste de unges almene dannelsesproces og forholde dem det samfund, vi lever i, og dermed også andre menneskers misbrug, og hvilke begrænsninger det sætter for deres udvikling.”

Claus Frederiksen
underviser på
Køge Gymnasium

Hans Løkke
underviser på
Faxehus Efterskole